

3. Flertallets 3. udkast til beretning over beslutningsforslaget.

Hovedpunkterne i det nævnte udkast til flertalsberetning kan kort sammenfattes således:

Der skal allerede nu nedsættes en kommission med henblik på undersøgelse af alt, hvad der har »samfundsmæssig relevans i Farum-sagen«, herunder en række nærmere angivne forhold. Kommissionen skal »både undersøge, hvad der er sket, og hvad der ikke er sket og gjort, hvor der måske skulle have været grebet ind.«

Som begrundelse herfor anføres i udkastet navnlig, at en kommissionsundersøgelse ikke bør afvente, at statsadvokatens efterforskning færdiggøres, og en eventuel straffesag ved domstolene gennemføres. Endvidere anføres, at der lægges »afgørende vægt på, at enhver skal være forpligtet til at under vidneansvar afgive forklaring for undersøgelseskommissionen som vidne, når kommissionen anmoder om det.«

Det anføres, at »det ville være hensigtsmæssigt, at undersøgelseskommissionen undlader at fremkomme med retlige vurderinger.« Herved undgås efter udkastet, at »sådanne retlige vurderinger evt. kolliderer med evt. strafferetlig tiltale og evt. domfældelse«, og der sker dermed også en »imødekommelse af noget af den kritik, som har været fremført imod, at en undersøgelseskommission nedsættes nu samtidig med, at der kører en strafferetlig sag.«

Det bemærkes, at udkastet til flertalsberetning indeholder udtalelser, som ikke er forenelige med, at kommissionen skal afstå fra at foretage retlige vurderinger. Det gælder f.eks. det anførte på side 2 om, at de undersøgte forhold kan »vurderes i forhold til evt. »systemfejl«, evt. tjenstligt ansvar for embedsmænd, evt. overtrædelse af kommunale styrelsesregler, forvaltningsloven, offentlighedsloven, regler for revision m.v.«

Justitsministeriet går ud fra, at der her er tale om manglende konsekvensrettelser i forhold til de tidligere udkast til beretning, hvor der netop var lagt op til, at kommissionen skulle foretage retlige vurderinger til belysning af spørgsmål om enkeltpersoners ansvar. Er dette ikke korrekt, giver udkastet anledning til en række yderligere principielle problemer, som ikke er nærmere beskrevet i denne besvarelse.

Samtidig lægges der imidlertid op til, at kommissionen skal kunne undersøge de samme for-

hold, som statsadvokaten efterforsker. I den forbindelse anføres, at det er afgørende, at arbejdet i kommissionen tilrettelægges således, at det »ikke kommer på tværs af Bagmandspolitiets efterforskning«, og at man går »ud fra, at justitsministeren ved udarbejdelse af kommissoriet og nedsættelse af undersøgelseskommissionen sikrer, at disse hensyn tages.«

1. Justitsministeriets bemærkninger til udkastet til flertalsberetning.

4.1. Oversigt over de forskellige problemstillinger.

Det foreliggende udkast til flertalsberetning giver Justitsministeriet anledning til en række bemærkninger.

Disse bemærkninger vedrører navnlig det principielle forhold, at der i udkastet lægges op til, at kommissionen bl.a. skal undersøge de samme forhold som dem, der indgår i statsadvokatens efterforskning. Justitsministeriets bemærkninger hertil er anført nedenfor under pkt. 4.5.

Forinden anføres under pkt. 4.2 – 4.4 nogle bemærkninger om en række andre forhold, som udkastet giver anledning til at overveje. Det drejer sig om lovens krav til afgrænsning af de forhold, som kommissionen skal undersøge (pkt. 4.2), spørgsmålet om vidnepligt for kommissionen (pkt. 4.3) og spørgsmålet om vanskeliggørelse af statsadvokatens efterforskning (pkt. 4.4).

4.2. Lovens krav til afgrænsning af kommissionens undersøgelse.

Som anført under pkt. 3 lægges der i udkastet til flertalsberetning op til, at kommissionen skal undersøge alt, hvad der »har samfundsmæssig relevans i Farum-sagen«, herunder en række nærmere angivne problemstillinger.

Bestemmelsen i § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om undersøgelseskommissioner har følgende ordlyd:

»§ 1. Justitsministeren kan nedsætte en kommission til at gennemføre en undersøgelse af nærmere bestemte forhold af alment vigtig betydning.«

En undersøgelseskommission kan således alene nedsættes med henblik på undersøgelse af »nærmere bestemte forhold«.

Dette udtryk er ikke nærmere beskrevet i lovens forarbejder eller i den foreliggende littera-